

DOMSTOLENS DOM (fjerde afdeling)

28. marts 1985*

I de forenede sager 91 og 92/84

angående anmodninger, som High Court of Justice, Queen's Bench Division, Divisional Court, i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i de for nævnte ret verserende sager

Director of Public Prosecutions

mod

Sidney Hackett Limited og Roy Thomas Weston (sag 91/84)

og

Raymond C. Tetlow

mod

Perman George Dovey (sag 92/84),

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 14 a, stk. 2, litra c), i Rådets forordning nr. 543/69 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for landevejstransport som ændret ved Rådets forordning nr. 2827/77 af 12. december 1977,

har

DOMSTOLEN (fjerde afdeling)

sammensat af præsidenten Mackenzie Stuart, afdelingsformanden G. Bosco, dommerne P. Pescatore, T. Koopmans og K. Bahlmann,

generaladvokat: P. VerLoren van Themaat

justitssekretær: ekspeditionssekretær H. A. Rühl

**

afsagt følgende

* Processprog: Engelsk.

** efter at der er afgivet indlæg af:

- sagsøgte Hackett ved advokaterne Johnstone, Sharp & Walker,
 - sagsøgte Dovey, under skriftvekslingen ved advokaterne Abels, og under den mundtlige forhandling ved advokat A. H. Caplan,
 - den britiske regering, under skriftvekslingen ved G. Dagoglou som befuldmægtiget, og under den mundtlige forhandling ved Barrister P. Vallance,
 - Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved G. L. Close som befuldmægtiget,
- og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 12. februar 1985,

DOM

(Sagsfremstillingen udelades)

Præmisser

- 1 Ved to enslydende kendelser af 21. februar 1984, indgået til Domstolen den 2. april s.å., har High Court of Justice, Queen's Bench Division, Divisional Court, i medfør af EØF-traktatens artikel 177 anmodet Domstolen om en afgørelse af et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 14a i Rådets forordning nr. 543/69 af 25. marts 1969 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for landevejstransport (EFT 1969 I, s. 158) som ændret ved Rådets forordninger nr. 515/72 af 28. februar 1972 (EFT 1972 I, s. 127) og nr. 2827/77 af 12. december 1977 (EFT L 334, s. 1), særligt af udtrykket »lokalt torv« som omtalt i denne bestemmelse.
- 2 Spørgsmålet er blevet rejst under straffesager mod henholdsvis en landbrugsvirksomhed, en gårdejer og en chauffør, der tiltales for ikke at have anvendt tachograf ved transport af dyr til eller fra de pågældende landbrugsbedrifter.
- 3 Det fremgår af sagens akter, at sag 91/84 angår et selskab, Sidney Hackett Ltd, der driver en landbrugsbedrift i Radcliffe-on-Trent og et slagtehus i Daybrook, Nottinghamshire, og som køber får på forskellige markeder i Det forenede Kongerige, hvor selskabet kan finde dyrene i det ønskede antal (300-400 hoveder) og den ønskede vægt. Dyrene samles på gården og leveres efter en eller to dage til slagtehuset.
- 4 Det kvægmarked, der ligger nærmest bedriften, ligger i Nottingham i en afstand af godt 8 miles, men da selskabet hverken i henseende til antal eller kvalitet her kan finde de får, det har brug for, opkøber selskabet får på markederne i Hexham og Penrith i det nordlige England, der ligger i en afstand af godt 150 miles fra Nottingham.

- 5 Under et uheld, som selskabets lastvogn med sættevogn, der blev ført af chaufføren Weston, var impliceret i i grevskabet Durham, blev det konstateret, at selve lastvognen medbragte får, der var købt på markedet i Hexham, og sættevognen får, der var købt på markedet i Penrith. Køretøjet var udstyret med en tachograf, men denne havde ikke været i brug under den pågældende transport. Det fremgik, at selskabet havde instrueret chaufføren om ikke at slå tachografen til, når køretøjet blev brugt til transport af dyr fra et marked til bedriften. Chaufføren var dog i besiddelse af en kørebog, der indeholdt en skriftlig optegnelse om hans kørsel den pågældende dag.

- 6 Der blev i første instans rejst tiltale for Magistrates Court i Bishop Auckland mod Sidney Hackett Ltd og Weston, der blev frifundet, idet Magistrates Court fandt, at det drejede sig om en transportopgave fra et »lokalt torv«, der var fritaget for forpligtelsen til at bruge tachograf. Director of Public Prosecutions ankede denne afgørelse til Queen's Bench Division.

- 7 Sag 92/84 angår en gårdejer, Dovey, hvis gård ligger i Sherfield English i det sydlige England, og som opdrætter svin og dengang var ejer af en lastvogn til kvægtransport. Dovey plejede en gang om ugen at tage til Banbury-markedet, der ligger nord for Oxford og godt 95 miles fra hans gård, for dér at sælge sine svin. Samtidig sørgede han for transport af andre landbrugeres svin i det samme område. Det blev under en kontrol opdaget, at motorkøretøjet var udstyret med en tachograf, men at der ikke var indsat noget kontrolblad i den. Dovey var ikke i besiddelse af noget andet transportdokument.

- 8 Dovey, der blev sat under tiltale ved Magistrates Court i Banbury, anerkendte, at der var svinemarkeder, der lå nærmere hans gård, eksempelvis i Winchester og Salisbury. Imidlertid anførte han, at disse markeder var for små til at modtage det antal svin, han ønskede at sælge, nemlig ca. 3 000 svin om året eller gennemsnitligt 60 svin om ugen.

- 9 Magistrates Court frifandt tiltalte af to grunde: dels fordi man efter rettens opfattelse kun kan anse det nærmeste marked, hvor de pågældende varer kan sælges med fortjeneste, som det »lokale torv«, dels fordi den køretid, der er nødvendig

for at køre til markedet i Banbury, ikke overstiger den maksimale køretid i henhold til loven. R.C. Tetlow, der repræsenterer transportministeriet, ankede denne afgørelse til Queen's Bench Division.

- 10 På appellanternes begæring har Queen's Bench Division stillet Domstolen et præjudicielt spørgsmål i form af fem alternative spørgsmål vedrørende af begrebet »lokalt torv« som omtalt i artikel 14 a i forordning nr. 543/69 og optaget i national lovgivning ved en fritagelse i henhold til stk. 2, litra c), i artikel 14 a. Spørgsmålet, der er det samme i de to sager, har følgende ordlyd:

Skal der ved et »lokalt torv«, jfr. artikel 14 a, stk. 2, litra c), i Rådets forordning (EØF) nr. 543/69 som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 2827/77 forstås:

- 1) et torv (uanset arten), der kan siges at ligge rimeligt nær den pågældende landbrugsbedrift?

eller

- 2) et torv (uanset arten), der kan siges at ligge rimeligt nær landbrugsbedriften under hensyn til de lokale geografiske forhold,

eller

- 3) et torv, der kan siges at ligge rimeligt nær den pågældende landbrugsbedrift (og/eller rimeligt nær under hensyn til de lokale geografiske forhold) under hensyn til beskaffenheden af de dyr, som forhandles på dette torv; i bekræftende fald: hvornår (om overhovedet) ophører et sådant torv med at være »lokalt«?

eller

- 4) et torv, der kan siges at ligge rimeligt nær den pågældende landbrugsbedrift (og/eller rimeligt nær under hensyn til de lokale geografiske forhold), og hvor de pågældende dyr forhandles på kommercielt fordelagtige vilkår under hensyn til mængden af de forhandlede dyr; i bekræftende fald:

a) hvorledes skal ordet »fordelagtig« fortolkes i nærværende sammenhæng?

og

b) hvornår (om overhovedet) ophører et sådant torv med at være »lokalt«?

eller

5) et torv, der ligger inden for en afstand af fire timers kørsel (eller det største antal timer, hvor der må køres uden hviletid ifølge gældende lovgivning på det afgørende tidspunkt) fra den landbrugsbedrift, hvorfra dyrene stammer?

Realiteten

- 11 Selskabet Hackett og George Dovey er af den opfattelse, at man ved »lokalt torv« skal forstå det nærmeste marked, hvor en landbrugsbedrift kan foretage køb eller salg efter virksomhedens behov på handelsmæssigt fordelagtige vilkår. Man kan således ikke tage hensyn til, at der eventuelt er markeder, der ligger geografisk nærmere, dersom disse er for begrænsede til efter omstændighederne at give mulighed for regelmæssigt og tilstrækkeligt indbringende køb eller salg. Både selskabet og Dovey har understreget den ulempe, der følger af brugen af tachografen ved transport af dyr på grund af forpligtelsen til at overholde hviletiderne og — hvilket særligt selskabet Hackett har gjort opmærksom på — på grund af forpligtelsen til at beskæftige to chauffører i stedet for en enkelt på de lange ture i forbindelse med afhentning og levering af dyrene.
- 12 Det forenede Kongeriges regering har anført, at udtrykket »lokalt torv« nødvendigvis indebærer, at der skal være tale om rimeligt nærliggende markeder. Imidlertid må der tages hensyn til forskellen i de geografiske omstændigheder for ikke at stille landbrugsvirksomheder beliggende i fjerne eller vanskeligt tilgængelige egne dårligere, hvorfor man i sådanne tilfælde skal anse markeder, der ligger i betragtelig afstand fra gårdene, som lokale torve. På den anden side må fastlæggelsen af begrebet »lokalt torv« ikke afhænge af spørgsmålet om, hvorvidt transporten foretages af landbrugeren selv eller af tredjemand. Det forenede Kongeriges regering har ligeledes anført, at kommercielle betragtninger, altså muligheden

for at købe eller sælge dyr på fordelagtige vilkår afhængigt af de respektive mængder, ikke bør spille nogen rolle ved fastlæggelsen af, hvad der skal anses som et lokalt torv. I de to tilfælde, der er til pådømmelse, er det Det forenede Kongeriges regerings opfattelse, at de tilbagelagte afstande udelukker, at der i henseende til forordningen kan tales om »lokalt torv«.

- 13 Kommissionen er af den opfattelse, at der ved »lokalt torv« skal forstås et marked, der ligger rimeligt nær landbrugsbedriften, som regelmæssigt handler med den pågældende dyreart og har indrettet sin drift herpå. Efter Kommissionens opfattelse består det sikreste kriterium — hvilket kriterium i øvrigt har den fordel, at det kan anvendes ensartet overalt i Fællesskabet — i analogt at anvende begrebet en »omkreds af 50 km fra køretøjets hjemsted«, som omtalt i artikel 14 a, stk. 1. Kommissionen er enig med Det forenede Kongerige i, at kommercielle overvejelser ikke er afgørende for fastlæggelsen af begrebet »lokalt torv«. Dersom en landbrugsbedrift af kommercielle grunde søger et torv, der ligger længere væk end det geografisk nærmeste, går man ud over de geografiske grænser, der ligger i begrebet »lokale torve«. I dette tilfælde må den, der opdrætter eller handler med kvæg, sikre sig, at hans køretøj er udstyret med en tachograf, ligesom han skal overholde de sociale bestemmelser som fastlagt i de relevante forordninger. Efter Kommissionens opfattelse hører både selskabet Hackett og chaufføren Dovey hjemme i denne kategori. Fællesskabsforordningen forhindrer dem på ingen måde i at søge de mest fordelagtige markeder, men de skal i lighed med alle andre chauffører herved overholde reglerne om brug af tachografen.
- 14 Det af Queen's Bench Division stillede spørgsmål skal derfor besvares både under hensyntagen til formålet med forordning nr. 543/69 og placeringen af artikel 14 a i denne sammenhæng.
- 15 Som Domstolen har anført det i sin dom af 11. juli 1984 (133/83, Anklagemyndigheden mod Scott og Rimmer, Sml. 1984, s. 2863) søger forordning nr. 543/69 samtidig at virkeliggøre tre formål, nemlig førernes sociale beskyttelse, forbedring af trafikikkerheden og fjernelse af de forskelle, der er egnet til at fordreje konkurrencen inden for transportområdet. Det var med henblik på disse formål,

der blev indført et generelt krav om brug af tachografer, hvis brug skal gøre det muligt at kontrollere køre- og hviletiderne samt køretøjernes fart.

16 Artikel 14 a afgiver hjemmel for, at medlemsstaterne tillader undtagelser fra forpligtelsen til at bruge tachografen for en række transportopgaver, der kendetegnes enten ved den begrænsede radius, inden for hvilken opgaverne udføres, eller de hyppige standsninger herunder, eller af den særlige beskaffenhed af transportopgaverne eller de anvendte køretøjer. Det drejer sig hovedsagelig om særdeles specialiserede opgaver, hvorunder en række aktiviteter enten af kommerciel eller ikke-kommerciel natur er væsentligere end transporten i egentlig forstand. Nogle af disse undtagelser er præcist beskrevet, mens andre kræver en konkret afgrænsning ved domstolene, såsom undtagelsen i sagerne for Queen's Bench Division.

17 Bestemmelsen, der er relevant i nærværende sager, nemlig artikel 14 a, stk. 2, litra c), har følgende ordlyd:

»Medlemsstaterne kan efter samråd med Kommissionen meddele undtagelser fra denne forordning for så vidt angår følgende former for indenlandsk kørsel:

...

c) transport af levende dyr fra landbrugsbedrifter til lokale kvægtorve og omvendt...«

18 Ved præciseringen af denne undtagelse, skal det lægges til grund, at forordningen fastlægger en sammenhæng mellem på den ene side lokale torve og på den anden side landbrugsbedriften, dens produktion eller efter omstændighederne dens behov. Heraf følger, at rækkevidden af begrebet »lokale torve« ikke kan fortolkes isoleret, men må bestemmes ud fra den transporttype, der er omfattet af artikel 14 a, stk. 2, litra c), der omhandler transport af levende dyr fra landbrugsbedriften til et lokalt torv eller fra et sådant torv til landbrugsbedriften.

19 I forbindelse med undtagelserne i artikel 14 a kan bestemmelsen kun omfatte transportopgaver over kort afstand, der sker i individuelle landbrugsbedrifters inte-

resse, og som svarer til de normale behov for sådanne bedrifter med hensyn til forsyning eller afsætning af deres produktion. Det skal fastslås, at man i denne sammenhæng ved landbrugsbedrifter kun kan forstå bedrifter af normal og gennemsnitlig størrelse, der kan anses som typiske for det pågældende område. Følgelig skal der efter forordningen ved et lokalt torv forstås det marked, der under hensyn til de geografiske forhold ligger nærmest, hvor det er muligt at sælge eller efter omstændighederne at købe i det omfang, det er nødvendigt for de ovenfor definerede produktionsenheder.

20 I modsætning til, hvad der er blevet hævdet af de tiltalte i hovedsagen, kan undtagelsen i artikel 14 a, stk. 2, litra c), ikke udstrækkes til transportopgaver, der — enten på grund af den pågældende landbrugsbedrifts usædvanlige størrelse eller fordi flere landbrugsbedrifter drives sammen — gør det nødvendigt at bruge torve, der ligger længere væk end det nærmeste torv, der ellers normalt betjener bedrifterne i området.

21 Med hensyn til de tilbagelagte afstande, størrelsen af de benyttede køretøjer og graden af deres udnyttelse, udviser disse transportopgaver nemlig netop de kendetegn, der lå til grund for indførelsen af et generelt krav om brug af tachograf, nemlig risikoen for en overudnyttelse af køretøjerne og deres chauffører med alle de uønskede konsekvenser, som dette indbærer for den sociale beskyttelse af transportarbejderne, færdselssikkerheden og opretholdelsen af sunde konkurrencevilkår på det pågældende område.

22 Det stillede spørgsmål skal derfor besvares således, at der ved »lokalt torv«, jfr. artikel 14 a, stk. 2, litra c), i Rådets forordning nr. 543/69 som ændret ved forordningerne nr. 515/72 af 28. februar 1972 og nr. 2827/77 af 12. december 1977, skal forstås det marked, der under hensyn til de geografiske forhold ligger nærmest en given landbrugsbedrift, og hvor det er muligt at købe eller efter omstændighederne at sælge i det omfang, det er nødvendigt for landbrugsbedrifter af sædvanlig, gennemsnitlig størrelse, der kan anses som typiske for det pågældende område.

Sagens omkostninger

- 23 De udgifter, der er afholdt af Det forenede Kongeriges regering og af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (fjerde afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt den af High Court of Justice, Queen's Bench Division, Divisional Court, ved kendelse af 23. marts 1984, for ret:

Artikel 14 a, stk. 2, litra c), i Rådets forordning nr. 543/69 af 25. marts 1969 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for landevejstransport, som ændret ved Rådets forordning nr. 515/72 af 28. februar 1972 og Rådets forordning nr. 2827/77 af 12. december 1977, skal fortolkes således, at der ved begrebet »lokalt torv« skal forstås det marked, der under hensyn til de geografiske forhold ligger nærmest en given landbrugsbedrift, og hvor det er muligt at købe eller efter omstændighederne at sælge i det omfang, det er nødvendigt for landbrugsbedrifter af sædvanlig, gennemsnitlig størrelse, der kan anses for typiske for det pågældende område.

Mackenzie Stuart

Bosco

Pescatore

Koopmans

Bahlmann

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 28. marts 1985.

P. Heim

A. J. Mackenzie Stuart

Justitssekretær

Præsident